

[J. O. Krag.]

vejelse bør ske, bør påbegyndes, snarest muligt.

Her var det afgørende i udenrigsministerens svar til socialdemokratiet i dag, at det skulle ske med tiden, at en Europakonference var et langtidsmål osv. Det forekommer mig, at der er en skærende modsætning mellem den tøvende, udsættende måde, hvorpå udenrigsministeren i dag udtaler sig om disse ting, og så de fanfarer, vi hørte fra statsministeren ved regeringens dannelse for ca. 1 år siden om nødvendigheden af en europæisk sikkerhedskonference.

Jeg vil tilråde regeringen at tage disse spørgsmål op til umiddelbar overvejelse og prøve at finde de kontakter i udlandet; man kan åbne sådanne forhandlinger med. Det er med vilje, jeg ikke søger at angive, hvilke kontakter det skal være. Det tror jeg langt bedre udenrigsministeriet selv kan finde ud af. Men det er på tide at gå i gang med det.

I den socialdemokratiske regerings tid blev der under skiftende udenrigsministre åbnet en række direkte kontakter med øst-europæiske lande. De blev udbygget, og de viste sig i forskellig henseende frugtbare. Det er forståeligt — og var måske oven i købet på et vist tidspunkt rosværdigt — at sådanne kontakter efter det, der skete i Tjcekoslovakiet, blev udskudt. Men mon ikke tiden nu er inde til at søge dem genoptaget? Jeg vil have fuld forståelse for, hvis man begynder genoptagelsen på forholdsvise upolitiske områder, kulturelle, tekniske emner, for efterhånden at føre det videre på det handelsmæssige og gå over på det politiske, så samtalen, dialogen, kan komme i gang igen.

Under sådanne samtaler vil man støde på visse stadig tilbagevendende spørgsmål. Et af dem hedder Oder-Neisse, et andet hedder anerkendelse af Østtyskland. Med hensyn til Oder-Neisse tror jeg ikke på, at den vestlige verden i det lange løb kan vige uden om at besvare spørgsmålet. På en sikkerhedskonference må udgangspunktet være de faktisk eksisterende grænser. Denne udtryksmåde over for Oder-Neisse problemet blev til i den socialdemokratiske regerings tid, og jeg tror, den nuværende regering gør klogt i at adoptere denne tankegang og udvikle den videre.

Med hensyn til Østtyskland må det er-

kendes, at den samlede europæiske situation, herunder også Tjcekoslovakiet, gør, at tiden ikke er inde til en anerkendelse fra dansk side af DDR. Men at vi støtter den omfattende handel, der finder sted med Østtyskland, gennem oprettelse af et privat handelskammer i Østtyskland, det kan da ikke misforstås politisk, og det ligger da på linje med den forrige regerings bestræbelser, og jeg formoder også med den nuværendes.

Udenrigsministeren nævnedes en udtalelse fra en række danske erhverv. Den har jeg også læst og læst den med interesse. Jeg synes, det mest interessante er, at disse hovederhverv på ingen måde principielt tager afstand fra tanken om at oprette et handelskammer. Man gør opmærksom på — oven i købet — at disse organisationer i givet fald selv ønsker at tage initiativ til oprettelse af et handelskammer. De tilføjer så, at de ikke finder, der er et behov for et sådant kammer, fordi de bestående kontaktmuligheder er tilfredsstillende. Det er jo muligt, at de nuværende i øjeblikket fungerer så tilfredsstillende, at yderligere ikke behøves for nærværende, men jeg forstår altså, at tanken ikke er afvist principielt af erhvervene.

Så er der kontrolrådsspasordningen, som tvunger østtyske borgere til at søge pas hos de allierede myndigheder i Berlin, hvis de vil til udlandet. Vi finder, at NATO nu bør ophæve denne ordning. Den har sin oprindelse i en anden udenrigspolitisk situation end den nuværende. Og ordningen er jo i særlig grad til ulempe for Danmark. Det er også derfor, at vi i den forrige regerings tid gentagne gange og så kraftigt gik ind for omfattende lempelser i ordningen.

Nu siger udenrigsministeren, at vi ikke er gået ind for dens principielle afskaffelse. Det svarer ikke helt til min erindring. Jeg tør dog ikke imødegå udenrigsministeren, der formentlig har undersøgt akterne, men i hvert fald lå det i vor tankegang, at den principielt burde afskaffes, og jeg synes, tiden er kommet til det nu. Jeg kan ikke se ét eneste europæisk politisk problem, der kommer sin løsning nærmere, ved at man bevarer denne ordning, der tilskriver sin oprindelse en politisk situation, som vist ingen vil påstå eksisterer, i hvert fald ikke på samme måde som dengang.

Forenede Nationer. Ja, vort mål er jo en